

ВІДГУК ОФІЦІЙНОГО ОПОНЕНТА

доктора економічних наук, професора **Лютак Олени Миколаївни**
на дисертацію **Артюшка Костянтина Андрійовича**
на тему: «**Управління еколого-економічними відносинами в умовах інноваційної економіки**», яку представлено до захисту у спеціалізованій вченій раді Д 26.889.01 ВНЗ «Національна академія управління»
на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.03 – економіка та управління національним господарством

Актуальність теми дисертаційної роботи

У сучасних умовах глобальних змін навколишнього середовища та трансформації світової економіки в напрямі сталого розвитку питання управління еколого-економічними відносинами набуває особливої актуальності. Зростання техногенного навантаження на природу, вичерпність природних ресурсів, зміни клімату, деградація екосистем та загострення екологічних криз вимагають переосмислення ролі екологічної компоненти в економічній діяльності. У цьому контексті інноваційна економіка, яка ґрунтується на впровадженні новітніх технологій, знань та екологічно безпечних рішень, створює нові можливості для формування гармонійного балансу між економічними інтересами та екологічною безпекою.

Особливо актуальною ця проблема є для України, яка перебуває в процесі трансформації економіки та адаптації до європейських стандартів сталого розвитку. Недостатній рівень екологічної відповідальності підприємств, низька ефективність природоохоронної політики, обмежений доступ до екологічних інновацій та інвестицій створюють серйозні виклики для забезпечення сталого еколого-економічного розвитку. Водночас активізація інноваційної діяльності у сфері екологізації виробництва, «зеленого» бізнесу, циркулярної економіки та енергоефективності відкриває нові перспективи для модернізації економічних систем і переходу до екологічно орієнтованої моделі управління.

Отже, необхідність ефективного управління еколого-економічними відносинами в умовах інноваційної економіки зумовлена не лише екологічними, але й соціально-економічними чинниками. Формування нових управлінських механізмів, інтеграція екологічних індикаторів в систему економічного планування, розвиток інституційної бази та стимулювання інновацій — є ключовими напрямками для досягнення збалансованого розвитку. Саме тому дослідження цієї теми є вкрай важливим для розробки ефективної політики управління, що сприятиме збереженню довкілля та підвищенню економічної конкурентоспроможності.

В даному контексті зумовлюється необхідність у розробленні й обґрунтуванні нових науково-теоретичних та практичних результатів, які в сукупності розв'язують важливу для національної економіки проблему

неузгодженості екологічних та економічних інтересів у контексті управління ЕЕВ задля забезпечення розумного (smart) розвитку економіки України у майбутньому.

Підтвердженням цьому є участь здобувача у науково-дослідній діяльності ВНЗ «Національна академія управління» за темою: «Зелене зростання та циркулярна економіка: українські перспективи післявоєнного відновлення» (державний реєстраційний номер 0122U202055), у рамках якої автором обґрунтовано архітекtonіку, праксеологічний базис та взаємозалежності в управлінні ЕЕВ в умовах інноваційної економіки, встановлено структурно-елементний склад та пріоритетні напрями управління ЕЕВ; кафедри економіки та фінансів ПВНЗ «Міжнародний економікогуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука» за темою: «Фінансові та економічні аспекти регіонального розвитку в сучасних умовах» (державний реєстраційний номер 0124U001671), у рамках якої автором розроблено інституціональну основу оцінювання активності ЕЕВ на регіональному рівні, яка базується на парадигмі економіки інновацій.

Враховуючи вищевикладене, можна констатувати, що наукове дослідження К.А. Артюшка виконане на актуальну наукову тему та спрямоване на поглиблення теоретико-методологічних засад і розроблення практичних рекомендацій щодо управління еколого-економічними відносинами в умовах інноваційної економіки, з урахуванням викликів воєнного часу, потреб післявоєнного відновлення, а також необхідності інституційної модернізації, екологічної безпеки та забезпечення сталого розвитку на національному та регіональному рівнях.

Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень дисертації

У дисертаційній роботі К.А. Артюшка чітко визначено мету, завдання та логіку дослідження, обґрунтовано системну необхідність формування нової моделі управління еколого-економічними відносинами в умовах інноваційної економіки на основі адаптивного, інтегративного та міждисциплінарного підходу. Робота має чітко структуровану побудову, охоплює аналіз широкого спектра теоретико-методологічних позицій, обґрунтовує нові наукові поняття, моделі та практичні інструменти, які дозволяють переосмислити принципи взаємодії між економічною та екологічною системами в умовах нестабільного середовища.

У межах дослідження сформовано концептуальну рамку управління еколого-економічними відносинами, що базується на принципах конвергентного управління, сталого розвитку, екологічної безпеки та смарт-орієнтованого зростання. Окрему цінність становить авторське обґрунтування категорій «господарська ємність біосфери», «екосистемна адаптація», побудова багатofакторної регресійної моделі оцінки впливу інвестиційних екологічних чинників на макроекономічні результати, а також формування архітекtonіки управління еколого-економічними відносинами у системі післявоєнного відновлення.

Цінність отриманих результатів підтверджується їх теоретичною новизною, чітко окресленим прикладним змістом, системним охопленням сучасних концепцій економіки природокористування, інституціональної модернізації, цифровізації та міжсекторальної взаємодії. У роботі застосовано широкий спектр сучасних методів дослідження – від системно-структурного аналізу до математичного моделювання, що забезпечує комплексність та достовірність висновків. Зокрема, багатофакторна регресія використана для доведення зв'язку між витратами на НДДКР і зростанням ВВП, що підтверджує прикладну значущість аналітичного блоку дисертації.

Інформаційна база дослідження охоплює багатий масив джерел: наукові публікації вітчизняних і зарубіжних дослідників, офіційні статистичні матеріали, міжнародні аналітичні звіти, нормативно-правові документи, а також результати власних авторських досліджень. Усе це свідчить про високий ступінь теоретичної і прикладної завершеності дослідження та дає всі підстави вважати сформульовані у дисертації висновки, пропозиції та рекомендації науково обґрунтованими, методично виваженими і релевантними сучасним викликам трансформаційної економіки України.

Наукова новизна одержаних результатів

У цілому можна погодитися з розгорнутим формулюванням та обґрунтуванням авторських пунктів новизни дисертаційної роботи, сутність яких зводиться до поглиблення теоретичних основ, удосконалення методичного інструментарію та розроблення концептуальної моделі управління еколого-економічними відносинами в умовах інноваційної економіки. До найбільш важливих наукових положень, висновків і рекомендацій, які, на думку офіційного опонента, відзначаються новизною, науковою і практичною цінністю, слід віднести такі:

1. Вперше сформовано інституціональну основу оцінювання активності ЕЕВ на національному та регіональному рівнях, яка передбачає розподіл показників обох рівнів на економічні витрати (витрати на науково-дослідні та дослідницько конструкторські розробки (НДДКР), витрати на природоохоронну діяльність, капітальні інвестиції на охорону навколишнього природного середовища, ресурсоемність ВВП та регіональні витрати на охорону навколишнього природного середовища, регіональний експорт високотехнологічної, інноваційної продукції й регіональні витрати на виконання наукових досліджень) та екологічні витрати (енергетичний баланс; якість атмосфери; зміна клімату; індекс екологічної ефективності та утворення, накопичення і утилізації відходів; якість води та стан повітря) та враховує можливості інституціональних трансформацій із застосуванням економічних інструментів стимулюючого та обмежувального характеру.

2. Науковий і практичний інтерес становить побудована модель множинної лінійної регресії впливу макроекономічних показників на охорону навколишнього середовища за видами природоохоронних заходів, що виокремлює суттєвий вплив одного з показників на зміну ВВП. На відміну від існуючих оцінювань у цій сфері, розраховано частковий коефіцієнт

еластичності, який показує наскільки відсотків в середньому змінюється ознака-результат із збільшенням ознаки фактору x_j на 1% від свого середнього рівня при фіксованому положенні інших факторів моделі. Виходячи з отриманих результатів (оцінки частинних коефіцієнтів еластичності та регресійної моделі) можна зробити висновки про суттєвий вплив показника «витрат на НДДКР» на зростання ВВП країни.

3. Важливим елементом наукової новизни є сформована інтегративна модель управління ЕЕВ, що ґрунтується на конвергентному управлінні. Запропонована модель, заснована на сучасній парадигмі системного підходу, передбачає узгодження інтересів всіх стейкхолдерів; визначення еколого-економічних потреб та встановлення еколого-економічних інтересів; відповідність процесів цілям розумного (smart) розвитку; використання різноманітних методів та інструментів; визначення варіативності управління та формування пріоритетних напрямів. Інтегративність даної моделі забезпечується залученістю усіх стейкхолдерів до реалізації еколого-економічних реформ у мирний час, під час війни та в умовах післявоєнного відновлення як засобу та можливості стимулювання розумного (smart) розвитку економіки у контексті реальної дієздатності та екологічної відповідальності.

4. Практичний інтерес становить розроблена архітектуру управління ЕЕВ в умовах інноваційної економіки, як цілісну єдність взаємозв'язків між економічними та екологічними системами, що спрямована на забезпечення розумного (smart) розвитку економіки України. Архітектура управління ЕЕВ – це комплексний підхід до організації та управління взаємозв'язками між економічними та екологічними системами, що базується на методологічній базі розрахунку Інтегрованого індексу управління ЕЕВ (ІУЕЕВ) та інтегративній моделі управління ЕЕВ. Запропонована архітектура управління ЕЕВ дозволяє виділяти основні вектори, управління ними в умовах інноваційної економіки та є основою для визначення елементів її реалізації

5. Заслугує уваги запропонований автором концептуальний підхід до управління ЕЕВ, що на відміну від існуючих підходів, дає змогу визначити сучасні тенденції управління (циркулярна економіка, циклічні закони екології, циклічна та економічна ефективність, регенеративний дизайн, промислова екологія, біомімікрія, зелена економіка, блакитна економіка та інші) та ґрунтується на засадах простого застосування екологічної економіки. Такий підхід передбачає незалежне місце у побудові і випробуванні економічних та екологічних теоретичних моделей, визначає пріоритет стійкості, зосереджується на управлінні ЕЕВ, як щодо сталості потоків ресурсів, так і щодо якісного суспільного розвитку та є тактикою для формування більш стійкої та відповідальної економіки, яка зменшить негативний вплив на навколишнє середовище й оптимізує використання ресурсів.

6. Практичний інтерес становить концептуальний підхід до управління ЕЕВ, що на відміну від існуючих підходів, дає змогу визначити сучасні тенденції управління (циркулярна економіка, циклічні закони екології, циклічна та економічна ефективність, регенеративний дизайн, промислова екологія, біомімікрія, зелена економіка, блакитна економіка та інші) та ґрунтується на

засадах простого застосування екологічної економіки. Такий підхід передбачає незалежне місце у побудові і випробуванні економічних та екологічних теоретичних моделей, визначає пріоритет стійкості, зосереджується на управлінні ЕЕВ, як щодо сталості потоків ресурсів, так і щодо якісного суспільного розвитку та є тактикою для формування більш стійкої та відповідальної економіки, яка зменшить негативний вплив на навколишнє середовище й оптимізує використання ресурсів.

7. Заслужують уваги вдосконалені організаційні засади дослідження комплаєнсу управління ЕЕВ у системі інтеграційної взаємодії влади, науки і бізнесу на засадах партнерства. На відміну від існуючих підходів, враховано наукоємність ВВП України, що розкривається в економічній, пізнавальній та соціокультурній функціях науки і комунікаційній активності влади, науки та бізнесу, і призводить до економічного зростання й розумного (smart) розвитку економіки. Узагальнення інструментів та сфери дії між суб'єктами влади, науки і бізнесу дозволило запропонувати платформу спільних рішень удосконалення об'єктної складової механізму управління ЕЕВ;).

8. Практичне значення має науково-методичний підхід до побудови моделі розрахунку інтегрованого індексу управління ЕЕВ, який базується на складових еколого-економічної архітектури (екологічна стійкість, ресурсна ефективність, зелена економіка, екологічні інновації, екологічні витрати, регуляторна політика) та включає відповідні субіндекси, що в сукупності визначають зони управління ЕЕВ відповідно до граничних значень. Таке поєднання, на відміну від існуючих підходів, дає змогу більш точно оцінити дієвість управління ЕЕВ та визначити напрями удосконалення окремих її характеристик задля забезпечення розумного (smart) розвитку економіки на засадах інноваційності.

9. Важливу роль має мережева модель інтеграційної взаємодії стейкхолдерів в управлінні ЕЕВ, яку представлено у вигляді п'ятикутника «Влада, освіта й наука, бізнес та громадськість». Встановлення оптимальних відносин власності на природні об'єкти, що враховують економічні інтереси не тільки владного центру, а й регіонів, можливе лише на основі реальної багатосуб'єктності відносин власності у сфері природокористування. На відміну від існуючих моделей, врегульовано проблему оптимального функціонування відносин власності на землю та інші природні ресурси, що дало змогу визначити співвідношення владних повноважень у цій сфері між різними рівнями структури державного управління;

10. Набули подальшого розвитку встановлення взаємозв'язку між еколого-економічними потребами та інтересами, які, на відміну від існуючих розробок, передбачають їх визначення з позицій суспільноцентричної (усуспільнення природокористування), людиноцентричної (забезпечення життєдіяльності людини) та виробничоцентричної (екологічне підприємництво) парадигм. Визначені спонукальні мотиви і стимули різних аспектів життєдіяльності людини/підприємства/суспільства дають змогу представити підсистеми формування рівноваги потреб та інтересів еколого-економічних компонент.

11. Елементом наукової новизни також є визначення еколого-економічних проблем відносин власності, які на відміну від існуючих, зосереджені на проблемах залучення капітальних інвестицій та поточних витрат держави на охорону навколишнього природного середовища в умовах децентралізації, а також засадничого базису формування інституційної системи власності у природокористуванні з урахуванням зарубіжного досвіду, що дозволяє підвищити ефективність управління природними ресурсами, сприяє оптимізації інвестиційних потоків у сфері екологічної безпеки та забезпечує стійкий економічний розвиток в умовах інноваційної економіки.

12. Заслугує уваги термінологічно-категоріальний апарат «господарська ємність біосфери», що означає здатність біосфери підтримувати життєдіяльність без завдання шкоди екологічним системам. Дане поняття включає в себе можливість біосфери забезпечувати відтворення ресурсів (вода, повітря, їжа) та поглинання відходів й забруднення, створених людиною, відходів виробництва тощо. Іншими словами, це баланс між споживанням природних ресурсів та здатністю екосистем до самовідновлення. Введення такого терміну підтверджує задекларований перехід економіки на інноваційний шлях розвитку через екологічне підприємство.

Окреслені здобутки автора, в частині пунктів новизни дисертаційного дослідження, дозволяють акцентувати увагу на отриманні вагомих результатів науково-практичного значення, що в сукупності розв'язують важливу для національної економіки проблему узгодженості екологічних та економічних інтересів у контексті управління ЕЕВ задля забезпечення розумного (smart) розвитку економіки України у майбутньому.

Практичне значення результатів дослідження

Основні матеріали та теоретичні положення роботи доведено до рівня прикладних розробок та конкретних пропозицій, які можуть бути використані у роботі органів законодавчої та виконавчої влади, що опікуються питаннями економічного розвитку України; у науковому й освітньому процесі закладів вищої освіти та наукових установ для розробки і впровадження освітніх програм та навчальних планів підготовки, підвищення кваліфікації та перепідготовки фахівців з економіки, управління та адміністрування.

Результати наукового дослідження, що мають прикладний характер, знайшли своє застосування в діяльності:

- Міністерства економіки України з метою оптимізації економічних процесів, підвищення ефективності державної економічної політики, запровадження нових методик управління ресурсами (довідка від 06.03.2025 р. №3832-06/20754-07).

- Басейного управління водних ресурсів середнього Дніпра Державного агентства водних ресурсів України при практичному застосуванні щодо поліпшення екологічної ситуації шляхом впровадження інноваційних рішень у сфері водокористування; створення економічних стимулів для збереження і раціонального використання водних ресурсів; застосування сучасних методів моніторингу та оцінки стану водних ресурсів (довідка від 11.10.2024 р. №01-

12/33Д).

- Департаменту економічного розвитку і торгівлі Рівненської обласної державної адміністрації при підготовці оновленої Стратегії розвитку Рівненської області від 28 лютого 2025 року, шляхом врахування результатів дослідження щодо інституціональної основи оцінювання активності еколого-економічних відносин на регіональному рівні (довідка від 07.03.2025 р. №206/0/25).

- Департаменту економічного розвитку Рівненської міської ради для підготовки рекомендацій до розробки та удосконалення міської стратегії розвитку у сфері екологічної політики; удосконалення наявного механізму оцінювання ефективності природоохоронних заходів; обґрунтування міських програм стимулювання інноваційної та екологічно відповідальної економічної діяльності (довідка від 26.02.2025 р. №08-38/1).

- Спеціалізованого виробничого сільськогосподарського кооперативу «Селянський ліс» при формуванні системи управління, орієнтованої на гармонізацію виробничих процесів із принципами сталого природокористування та інтеграційної взаємодії з представниками місцевої влади, наукових установ й бізнес-середовища (довідка від 17.03.2025 р. №45).

- Міжнародної громадської організації «Міжнародна академія інформатики» при розробці програми зі сприяння здійсненню інноваційної діяльності у сфері формування, розвитку та удосконалення еколого-економічних відносин та процесах діджиталізації суспільства на 2024-2025 роки (довідка від 15.02.2024 р. № 2624-02/15).

- ВНЗ «Національна академія управління» для використання в освітньому процесі на денній та заочній формах здобуття освіти під час викладання дисциплін «Інноваційна економіка», «Національна економіка», «Регіональна економіка», «Екологічний маркетинг» та «Екологічне право» (акт впровадження від 01.02.2024 р.).

- ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука» при формуванні змісту освітніх компонент освітніх програм другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти, а також при проведенні практичних та семінарських занять з дисциплін: «Стратегія розвитку соціально-економічних систем», «Макроекономічне прогнозування», «Соціальне моделювання та прогнозування», «Ресурсне забезпечення сталого розвитку» (довідка від 03.04.2025 р. № 01/143).

Повнота викладу основних положень дисертації в опублікованих працях

Основні положення дисертаційної роботи опубліковано у 38 наукових працях, з них: 1 монографія (у співавторстві), 20 статей у наукових фахових виданнях України та тих, що входять до міжнародних наукометричних баз даних, в тому числі 3 статті у виданнях, індексованих у міжнародних наукометричних базах Web of Science і Scopus; 17 публікацій у збірниках матеріалів всеукраїнських і міжнародних науково-практичних конференцій. Наукові положення, висновки і рекомендації, сформульовані в дисертації,

відображені в авторефераті, який за змістом ідентичний дисертаційній роботі. Кількість, обсяг і якість друкованих праць надають авторові право публічного захисту дисертації.

Оцінка змісту дисертації та її завершеність

Якісний аналіз дисертаційної роботи К.А. Артюшка свідчить про ґрунтовне опрацювання теоретико-методологічних основ та розроблення прикладних підходів до управління еколого-економічними відносинами в умовах інноваційної економіки, викликів воєнного часу та післявоєнного відновлення. У теоретичному аспекті автором систематизовано міждисциплінарні підходи до розуміння еколого-економічних відносин, запропоновано концептуальну схему їх структурування з урахуванням соціально-економічної, екологічної та інституційної складових, а також сформульовано нові категорії – зокрема, «господарська ємність біосфери» та «екосистемна адаптація», які дають змогу більш повноцінно охопити сучасну проблематику взаємодії економіки з природним середовищем.

Заслугує на увагу й аналітична частина дисертаційної роботи, у якій автор здійснює комплексну оцінку активності еколого-економічних відносин в Україні, розробляє методiku побудови інтегрованого індексу управління, формує інституційний базис оцінювання, а також моделює вплив ключових макроекономічних факторів на екологічні витрати за допомогою інструментів множинної регресії. У межах дослідження обґрунтовано доцільність поєднання кількісного аналізу з системно-структурною логікою оцінювання результативності управління, що сприяє кращому розумінню регіональних диспропорцій та потенціалу трансформацій.

Рекомендаційна частина дисертації містить низку практичних заходів, зокрема розробку інтегративної моделі управління еколого-економічними відносинами, яка базується на конвергентному підході та передбачає узгодження інтересів стейкхолдерів на всіх рівнях управління – державному, регіональному, місцевому та корпоративному. Особливу цінність становить сформована архітектура управління еколого-економічними відносинами як управлінська система, що передбачає динамічне поєднання екологічної, інноваційної, ресурсної та політичної компонент у межах стратегії smart-розвитку. Запропоновані підходи до інституційної взаємодії, зокрема модель партнерства «влада – наука – бізнес – громадськість», відкривають практичні перспективи для реалізації збалансованої еколого-економічної політики в умовах трансформації економіки України.

Відсутність порушення академічної доброчесності

За результатами аналізу представлених матеріалів не встановлено фактів порушень академічної доброчесності. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, є достатнім. Опубліковані праці у фахових виданнях та у виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз даних, пройшли відповідне рецензування, в тому числі щодо відсутності академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації.

Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації

Визнаючи важливе значення одержаних наукових результатів проведеного дослідження, на наш погляд, необхідно зупинитись на окремих дискусійних моментах, які потребують додаткової аргументації, зокрема:

1) У першому розділі автор виділяє природно-ресурсний, природно-кліматичний та екологічний потенціали як ключові для формування еколого-економічного зростання. Однак доцільно було б розкрити логіку обмеження лише цими трьома складовими: чи були розглянуті альтернативні класифікації (наприклад, соціальний чи інституційний потенціал), і чому саме ці потенціали отримали пріоритет у моделі. Такий уточнений аналіз зміцнив би теоретичне підґрунтя обраної концепції.

2) У тексті другого розділу йдеться про важливість управління еколого-економічними відносинами у промислових секторах, але відсутня конкретна прив'язка до галузей, де модель - уже може бути або потенційно є релевантною – наприклад, в енергетиці, сільському господарстві, або хімічній промисловості. Це звужує прикладну орієнтацію запропонованої моделі.

3) У підпункті третього розділу, присвяченому аналізу активності еколого-економічних відносин на регіональному рівні, автор обирає для оцінювання економічної складової такі показники, як витрати на охорону довкілля, наукові дослідження та експорт високотехнологічної продукції. Однак не обґрунтовано, чому саме ці показники обрано як ключові, та чому інші потенційно релевантні – наприклад, рівень зайнятості в екологічному секторі або кількість реалізованих екотехнологічних проєктів – не включені до аналізу.

4) У підпункті 4.2 автор презентує широке коло пріоритетних напрямів управління еколого-економічними відносинами (зелені технології, екологічна політика, smart-розвиток, освіта, міжнародне співробітництво), однак відсутній аналіз потенційних бар'єрів для їх реалізації – таких як інституційна слабкість, обмежене фінансування, супротив локальних стейкхолдерів або дефіцит екологічної компетентності. Врахування таких аспектів дозволило б зробити виклад більш реалістичним.

5) У підпункті 5.3 подано перелік визначальних чинників архітекtonіки управління еколого-економічними відносинами, однак інституційна логіка реалізації на практиці залишається надто загальною. Зокрема, не розкрито чітко: які саме державні органи мають виконувати функції координаторів; яким чином забезпечується міжвідомча взаємодія; які саме механізми правового чи фінансового характеру забезпечують реалізацію окреслених параметрів.

Проте, зазначені зауваження мають здебільшого дискусійний характер з огляду на чітко означені позиції автора з порушеної проблематики. Вони не знижують високого наукового рівня дисертаційної роботи та значущості отриманих результатів дослідження, і не впливають на загальну позитивну оцінку виконаного дослідження.

Загальний висновок

Дисертаційна робота Артюшка Костянтина Андрійовича «Управління еколого-економічними відносинами в умовах інноваційної економіки» є завершеним самостійним науковим дослідженням, виконаним на актуальну тему, що містить нові науково-обґрунтовані теоретичні результати та практичні рекомендації, мета яких полягає у формуванні моделі управління еколого-економічними відносинами, здатної забезпечити збалансований розвиток, адаптивність до викликів сучасності та підвищення ефективності взаємодії між економічними та екологічними системами в умовах інноваційної економіки. Якісні характеристики роботи вказують на її повну відповідність паспорту спеціальності 08.00.03 – економіка та управління національним господарством.

За фаховим спрямуванням, теоретичною та практичною значимістю, елементами наукової новизни, а також за змістом та оформленням дисертаційна робота «Управління еколого-економічними відносинами в умовах інноваційної економіки» відповідає вимогам МОН України та «Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. 1197 (зі змінами), а її автор – Костянтин Андрійович Артюшок заслуговує на присудження наукового ступеня доктора економічних наук зі спеціальності 08.00.03 – економіка та управління національним господарством.

Офіційний опонент:

проректор з науково-педагогічної роботи
та досліджень

Луцького національного технічного університету,
доктор економічних наук, професор

Олена ЛЮТАК

